

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona,
negyedévre 1 frt = 2 korona.

Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

WITTINGER ANTAL.

Kiadó és laptulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonos-
hoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilttér sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Az ezredéves emlékoszlopokról.*

Az „Egyetértés“ f. é. 247. számában ugyan-
csak a fenti cím alatt cikkely jelent meg, mely-
nek megírásához és közzétételéhez, amint látom, a
M. T. E. községi osztálya által a községi régi vár
helyén emelt milleniumi emlék felavatására kibor-
csátott meghívó szolgált alapul.

A nevezett turista-osztály ugyanis szétküldött
meghívóiban említi, hogy 1893 elején penditette
meg az emléképítés tervét és melesleg megjegyzi:
„mondhatjuk, első voltunk az országban, kik az
ezeréves haza fennállásának emlékét történeti ne-
vezetességű magaslatoznak emléképítménnyel való
megjelölését javasoltuk.“

És erre van megjegyzése az „Egyetértés“ cikk-
írójának, mondván: „Tehát a községiek az ezredéves
emlékoszlopok felállításának eszméjét, dicsőségét
maguknak vindikálják s olybá igyekeznek a dolgot
feltüntetni, mintha az országgyűlés is csak ő utánok
ballagott volna s az illető indítványozó képviselő
az ő eszméjüket sajátította volna el. Hogy meny-
nyire alaptalan ez a dicsekvés s hogy az ezred-
éves emlékoszlopok felállításának eszméje, sőt rész-
letes terve is nem 1893-ban, hanem már három
évvvel ezelőtt teremtett meg az indítványozó orsz.
képvisező agyában, sőt általa kidolgozva, már
1890. június 1-én nyilvános hozzászólás és meg-
vitatás céljából közzététetett — és pedig e be-

* Az „Egyetértés“-nek f. é. szept. hó 18-án válaszképen
megküldött cikk, melylyel olvasóinkat és megismertetőjök.
(Szark.)

eszes lapok, az „Egyetértés“ hasábjain — tüstént
bebizonyítandjuk, a mivel a történelmi igazságnak
és az országos emlékművek alapköveibe letett em-
lék-iratokon is kezdeményezőül megnevezett indít-
ványozó urnak tartozunk.“ A cikkely odább kö-
vetkező részében *Thaly* Kálmán orsz. képviselő
van fel tüntetve, mint a ki az ezredéves országos
megülését a parlamentben szóba hozta, különösen
pedig a maradandó emlékek megalkotása tárgyá-
ban 1890. május havában felszólalást intézett az
akkori miniszterelnökhöz stb. — mind oly dol-
gokat, miket igen sokan tudunk s kétségbevonni
egyáltalában nem lehet szándékunk.

Hanem a mi ellen van szavunk s a minek
rektifikálását célozzuk, az a cikkelynek bevezető
része s annak nevezetesen az a kitétele, melyszerint
„alaptalan“ volna a meghívón, különben csak úgy
melesleg felhozott állítás, hogy t. i. „első volt-
unk az országban, kik az ezeréves haza fennállá-
sának emlékét történeti nevezetességű magaslatoz-
nak emléképítménnyel való megjelölését javasol-
tuk stb.“

Ez állításunknak igenis van alapja, mivel azt
az eszmét sem nem 1893-ban (amikor már nálunk
t e r v r ő l van szó), sem nem 1890-ben, a mikor
Thaly képviselő ur tette meg eziránt a kezdemé-
nyező lépéseket, hanem jóval előbb, városunknak
egyik derék fia, *Chernel* Kálmán vetette fel s
helyi lapunkba a *Köszeg és Vidéke*-ben rá 1882-ben
nyilvános discussio tárgyal tettük. Tessék csak
a nevezett lap 1882. évi 47. számának vezér-
cikkelyét megolvasni; meg vagy on ott írva, hogy:

„egy széptörekvésű férfi, ki Köszegről irt nagy-
becsű művében már állított a városnak emléket,
a z e z e r é v b e á l l í t á v a l a z ó - v á r -
n á l e m l é k o s z l o p o t s z á n d é k o z i k
á l l í t t a t n i.“ Én magam irtam azt s felkiál-
tottam: „Mily szép egy eszme! Magasan fent, a
vidék felett uralkodó hegykúp, az Ó-vár, vagyis —
mint azt állítólag még a mult században is nevez-
ték — Ó-Köszeg hordozná az emlékoszlopot; azon
hely, melyhez a hajdankor emlékei fűzik lelkün-
ket; hol e város bölcsője ringott; mely hely
léte és nevet adott 600 éves lakóhelyünknek és
annyi századon át még romjaiban is tanuja volt
az alatt elterülő szülőtt öröm- és vésznapjainak.
Ott fenn lesz kifejezve látható jelben honszerel-
münk s az lesz egyik késő időkre kiható em-
léke is.“

Ebből az itt kivonatban közölt cikkelyből lát-
ható, érthető, hogy minekünk, községieknek van mire
támaszkodnunk, mikor az ezredéves emlékek fel-
állításának eszméjét úgy odavetve a magunkénak
mondjuk; egy eszmét, a mely nem terjed ugyan
ki az egész hazára, hanem csak a saját kicsiny
körünkre s nevezetesen felső várunkra szoritkozott;
de a mely utóbbi — és ezt hangsúlyozom —
van olyan történet nevezetességű, mint egy-
némelyik az ország által megjelölt hely.

Azért hát mi is csak Ciceróval tartunk, aki
azt mondja: *suum cuique*.

Wittinger Antal.

TARCA.

A kiállítási falu.

Irta: JABLONSKY SZILÁRD ALAJOS.

Az 1896-iki milleniumi kiállításnak kiválóan spe-
ciális helye, majdnem szemben a József főherceg pavil-
lonjával, a falu. Egész kis község ez, község-házával,
kórházzal, templommal, iskolával. Közel ötven ház épült
itt aránylag kis területen. E falu a tulajdonképeni falu-
tól annyiban különbözik, a mennyiben itt minden ház
mindannyi vidék, nép házának egy-egy példánya.

Láttam, hogy sokan sétálnak ezen faluban, mi ál-
tal egy újabb különbséget találunk a tulajdonképeni
falutól; tehát én is bementem. Nem válnék hátrányára
egy falunak sem, ha oly sok, oly szép közönsége volna,
mint van mindig az ideiglenes falunak.

Végig jártam e helyet és mondom, sokat tapasztal-
tam, a mennyiben megismerkedtem szeretett hazánk
népfajainak házi szokásaival, berendezéseivel, házrend-
jével, építkezésének módjával. Első sorban találja a néző
az egyes magyar házakat, pl. a különösebbekhez tar-
tozik a szt.-gáli magyar ház (Veszprém m.); a caökölyi
magyar ház (Somogy m.). Zsuppal fedett ház, meglo-
hetős szegényes szobák, de a mi hagyományos, a maga-
san felvetett ágy, mire e népnél sokat adnak, itt is meg
van. A néző egészen belátja magát azon helyzetben,
mintha valóban parasztjaink által lakott házban volna.
Némelyikben még az a sajátos szobaszag is észlelhető,
mi az ily házakban gyakori. Oly hűn vannak illusztrálva
egyes jelenetek, hogy az ember leolvassa dolgukat. Így
az utóbb említett Somogy megyében egyik különös szo-

kás, hogy a gyászt, nem miut rendszeren, fekete ruhával
jelezzik, hanem tiszta fehérrel. Az anyja arczáról szinte
leolvassa az ember a vigasztaló szót, mit leányához in-
téz, vigasztalva őt. Egész más eset áll fenn a ház másik
szobájában. A menyecske csipőre tett kezekkel ugyan-
csak pattogni látzik a férjem-uramra, mit azonban emez
békével visel; — lehet, hogy szeretetnyilvánítás ez is,
mert már az életben is hallottam, hogy egyik panaszo-
kodott a másiknak: engem nem szeret az én életem
párja, mert még ki sem kaptam tőle! Azonban egy
néző atyafi nem igen irigyelhetné e „szeretet nyilvánító“
jelenetet, mert azt mondá: „nem szeretnék életem párja
lenni annak az aszonynak!“

Vannak azután német házak, pl. a handlovai né-
met ház (Nyitra m.), ez olyan omeletes házfélé. Az elő-
részről lépcső visz fel, hol szintén három egyszerűen
butorozott szoba van. Itteni szokása a népnél, hogy a
fiatalok lent és az öregek fent laknak. Majd a nagyon
cizra külsejű kornyarevás román ház (Krassó-Szörény
megye). Egész kékre festett és rózsákkal díszített butor-
zat és a nők nagyon cizrán járnak, de azért el lehet
mondani róluk: „fenn az ernyő, nincsen kas“. Perestői
vend ház (Vas megye) a festett butorozatot és a magasan
felvetett ágyat itt is megtaláljuk. A szobában épen ét-
kezőre készülnek; ott hová a hűségese házi eb is gaz-
dája mellett, várva egy-egy nekivetett konzert; de a
nézők egyike nem igen biztatja, szólván így: „Iliába
vársz jó eb, hisz n még gazdádna sincs mit ennie, mert
üresen viszik a tálat.“ Ott van egy vingarai bolgár ház-
minta (Temes megye). Itt az a szokás, hogy jobbra lak-
nak a fiatalok, balra az öregek, kiknek szobájuk sokkal
egyszerűbb az előbbiekénél. Látszik, hogy már nekik
nincs abban örömiük, csak nyugalomra vágyanak, mit fel
is találunk békés otthonukban. A jó öregeknek jól esik
a fáradságos munkával töltött életüket egy kissé nyugal-
masabb helyzettel fejezni be.

Továbbá csinos kivitelű a jacsaiféle sváb ház (To-
rontál megye.) Itt már nem gerendás a szoba, mint
magyar parasztjainknál, sőt az oldallal együtt festett.
Ha jól emlékszem, itt látható az a jelenet, hogy egy
kibetértült állu kérő jön a házhoz, de a helyzet annyira
kimutatja a nem szives látást, és hogy nem felel meg
a kérő a várakozásnak, hogy egy néző így nyilatkozott:
„No ebből sem lesz lakodalom!“ — Van továbbá a római
tót ház. Itt az a különös, hogy mint „Democles kard“
úgy függ a kicsinynek ágya édes anyja ágya felett. Ez
ugyan nem jó hasonlat, mert hiszen legkevésbé sem
„Democles kard“ gyermeke az anyjának a tótoknál sem.
Különben ki tudja — nem lehet tudni, mi válik a gyer-
mekből, kit az anyja caecacemőkorában odaadó gond-
dall nevelt. — Tovább menve, láthatjuk a czerpajai szerb
házat (Torontál m.). Schollenberki száz házát (Szeben
m.). Két falusi csángó-ház (Brassó m.), mezőkövesdi
matyóház (Borsod m.), kihartyáni palócz-ház (Nógrád
m.), vereczkei ruthén ház (Bereg m.). Ez a legszegényebb
ház. Tisztán fából épült, sötét, alacsony kis szobák,
úgy, hogy alig lehet bennő elférni. Kérdeztem az ottani
őrt, kik mindnyájan abból a népes vidékből valók,
a melyikféle háznál ör gyanánt szeropolnek: „Vereczkón
mind ilyen ház van?“ — „Igen“-nel felelt. „És télen
nem hideg az?“ kérdeztem tovább. „Nem, — felelte,
sőt melegebb, mint bár milyen kőház!“ — „Kerül-e a
lakosok közt néhány jómódu és hogyan beszélnek ott?“
— „Ott ugyan az összes lakosság közt nincs két jó-
módu sem, mert nem lehet szántani, vetni, aratni, így
tehát nincs mit a kamrába eltenni, — nálunk csupa
köszikla az egész föld, nyelvünk pedig orosz, de néme-
lyik tud magyarul is!“ Tovább ballagva gondolkozni
kezdtem a szegény nép sorsáról. Istene! mennyit kell
nélkülöznök e szegény népeknek. Talán sok közülök
nem is érti, mi az a jó mód. De viszont, ha az ember
rájuk néz, és látja egészséges klnésüket, jó kedély-

A közművelődés.

Lezajlottak a különböző kongresszusok napjai. Elmondhatjuk, hogy a millennium alkalmával, hála az égnek, a hirostelt kolerajárvány helyett csak a kongresszus-járvány dühöngött. Nincs az a társadalmi tényező, mely ne akart volna érvényesülni most az ezredik évben. S mintha az ezredik évet önmagunk megjutalmaztatására akarnók felhasználni, ép most álltak elő a kongresszusokon a különböző kenyerkereset módjával elégedetlen emberek, hogy saját zsebeikre orvoslást találjanak.

Nem mondom, hogy minden kongresszusnak ez volt a célja, sokan csak mulatni és bukkotézni akartak, sokakat pedig a szereplési viszketeg hozott össze kongresszusokba, volt azonban néhány olyan kongresszus is, amely üdvös eredménnyel járt.

Ilyen a tanító kongresszus, mely azonban nem mozgott teljesen abban a mederben, melyben mozognia kellett volna, hogy konkrét eredményeket hagyjon hátra; ilyen volt a tűzoltók kongresszusa, hol többet dolgozhattak volna; ilyen most a technikusok kongresszusa és végül ilyen, sőt első sorban ilyen a közművelődési egyesületek országos és nagyfontosságú kongresszusa.

Sok kongresszust tartottak és fog még lefolyni egy néhány, de mindnek összevéve sem tulajdoníthatunk olyan fontosságot, mint a legutóbbinak.

Ép azért első sorban örömmel konstatáljuk a külső sikert. Ott láttuk az összes vármegyék intelligenciájának számottevő küldöttségeit, a nagy magyar társadalom legkiválóbb tényezőit, a kik csakugyan hívatják arra, hogy a közművelődés felkent bajnokai gyanánt felépíthessék.

Végig tekintettünk a díszes gyülekezeten, melynek célját im összefoglaljuk:

Mi lehet hivatása a közművelődési egyesületek kongresszusának?

Ápolni kell a magyar közszellemot, terjeszteni kell az általános nemzeti művelődést, egységessé tenni az önálló nemzeti államot. A mit nem lehet keresztülvinni és elérni hatalommal, parancsával, fegyverrel, azt el kell érnie a nagy magyar társadalom mindent megmozgató és megszilárdítani tudó erejének. Fel kell buznogni az ősi jó magyar véreket és nem szabad nemzetünknek önönmagát a kozmopolita népek közé dobni. Ápolni kell a honservelmet, mely szintén egyetemesit, ápolni kell az állam nyelvét és társadalmi együttműködéssel egységessé kell tenni magát a nemzetet, mely ma még vallásfelekezeti harcok és nemzetiségi igazgatások állandó színhelye.

Mik Magyarország a közművelődési egyesületek? A magyar kultúra hathatós terjesztői. És nem-e az idők, a bekövetkezett nehéz korszak napjai hozták létre ez egyesületeket? Avagy első közművelődési egyesületünk, az Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület nem az idő hozta létre? Nem az idő, a kor teremtette meg az ő embereit, kiknek lelkében felébredt a hazafias vágy, agyában a nemes öntudat, segíteni a haza soknyelvű társadalmán?

Igen, a feltárlt veszélyek hajtották hazánk fiainak ezreit a közművelődési egyesületek ihlett táboraiba. S ezt lelkesült tábor határozta és munkára készen imo most itt találjuk az ország szívében, hogy a második ezredév küszöbén határozzon és irányt adjon a jövő nagy problémái felett. Leszálltak Erdély bérceiről az ősi sólymok, elzarándokoltak fellegráikból a felvidékek gyászszámu magyar őrzemei, mind a kikben magyar sziv, magyar szellem lakozik, idősereglettek a magyar metropolisba, hogy a nagy tényezők, bennük és velük egyesüljenek, tömörüljenek és ezzel akciójuk kiváló fontosságát is feltüntessék.

Az impozáns nagyszámu megjelenés a külső sikert jelenti; a kongresszus határozatait és elfogadott indítványait jelentik a belső sikert, a kongresszus valódi értékét.

Ez a siker egy szóval! A magyar társadalom mozgósítása. Mert ez alkalommal, vallják be és ismerjék el a nemzetiségiek is, az egész magyar társadalom és így a magyar nép nevében jöttek össze és határoztak a közművelődési egyesületek, országos tanácskozásukon.

Avagy van magyar ember, ki a közművelődési egyesületek nemese céljával egyet nem értené? Erre nem is kell felelet. Csak a nemzetiségiek gondolnak és érznek mást: féltik nyelvüket, mit a magyar bántani nem akar; és azt hiszik, hogy nyelvüktől, szokásaiktól, erkölcsüktől akarják megfosztani őket ez egyesületek. Pedig a mi célunk nem egyéb, mint egységesítés, országos nélkül a tradíciók tiszteltetben tartásával.

A magyar tolerans; méltányosság, körültekintés, testvéri érzelmek vezetik polgártársainak megítélésében és nem uralkodni akar testvéreink, hanem az országot akarja uralni és azt akarja, hogy azok, kik ez ország-

hangulatukat az a gondolat ötlük eszünkbe, hogy talán boldogok lehetnek ily viszonyok közt is?!

Betekinttem a szupból készült halász- és juhász-kunyhóba is. Az egyikben vígan furulyázik a legény a leánynak. Talán ezt a nótát: „Az alföldön halászegény vagyok én!” A másikban pedig az asszony szerény ebédet készít urának, mert közelgett a 12 óra.

Utóljára a falu végén ott van a cigányásátor. Egy talpig rongyokban levő asszony az üstben valamit főz, mellette a dadó, kinek arczáról az éhség olvasható. A sátorban egy másik család telepedett le, míg kint egy leányzó kártyát szeretne vetni; ha valaki meghallgatná jövőndő mondását!

Végre megszólalt a falu harangja, melynek méla bugása elhatolt az egész kiállítási területen, jelezve a tizenkét órát. Az óra a falusi házak kapuira táblákat tettek, melyeken írva állt, hogy ebéd idejére főlőrá zárva! Kiűzték a paradicsomból, mint egykoron Adámot és én mondom, hogy a „Debreczeni csárdában” bűnöt levézekeljem.

ban laknak, mind magyaroknak tekintsék magukat, a kik szintén urai ez országnak. A magyar nem ismer jobbágyot, vazalust, alattvalót, csak honpolgárt; a magyar nem ismer „jogtalan népet”, hanem csak kötelességteljesítést kíván haza és király iránt egyaránt minden nyelvű polgártársától.

És ezt jogosan kívánhatjuk meg és kívánhatják meg a közművelődési egyesületek, melyeknek missziója persze nem lehet más, mint a magyar kultúra és a magyarság fejlesztése.

Mi arról nem tohetünk, ha vannak oly elfogult, tulzó irigyeink, kik ezt tőlünk rossz néven veszik. Az állam hivatalos nyelvét, az állam iránti tiszteletből is meg kellene tanulnia minden embernek, legyen az szerb, tót, vagy akár román. A többséghez kell alkalmazkodni a kisebbségnek, a kisebbség feltételeit pedig tiszteletben kell tartani a többségnek; azaz a kisebbség magyarosodjék, a többség pedig követelje a magyarosodás mellett a tradíciók, a régi erkölcsök és szokások elpusztítását is.

A magyar többség ezt nem is kívánja; nem akarja lerombolni a házi tűzhelyeket; csak azt akarja, hogy legyen egy oltár, hova mindnyájan közösen mohosunk áldozni — és ez az oltár legyen: a haza.

Ez oltár szentségét emelni és hogy a szent oltár csakugyan 16 millió ember közös áldozó helye legyen — ez képezi a közművelődési egyesületek nemese, nagy feladatát. Ép azért üdvözölve legyenek a magyar közművelődés és kultúra minden apostolai az ország fővárosában; s hazatérve, legyen megáldva otthon folytatott működésük lépésről lépésre!

Kivonat

a soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara 1895. évi jelentéséből.

Részletek.

(Folyt. és vége.)

Az ipar általános részénél a községi serfűző-részvénytársaság van érintve. Azt mondja a jelentés (73. l.):

E vállalat felszerelése az 1895. év végéig még nem uyeri befejezést s így a befektetett tőke nagyság sem határozható meg pontosan. A részvénytársaság 100.000 frt alaptőkével alakult meg és czéjja sörnek kisben s nagyben előállítására való termelése; maláta csak a saját szükségletnek megfelelő mennyiségben állítatik elő. A vállalat egy 16 lóerejű fekvő gőzgéppel és egy 8 lóerejű dynamo-motortal dolgozik; a gépek osztrák gyártmányúak. A gyár évi termelőképesége körülbelül 8000 hl. sör. Egy igazgatót, 7 szakmunkást és két napszámot foglalkoztat.

A termelésnél (120. l.):

A sörtermelés kerületünkben előreláthatólag már a közel jövőben az eddigénél is nagyobb mérvben fog emelkedni. Erre alapos reményt nyújtanak ujonnan keletkezett sörgyártó-vállalataink, melyek üzemüket az 1896. év elején kezdték meg.

Ezek elsöje az „Első soproni serfűző- és malátagyár-részvénytársaság” soproni gyártelepe, melyet az 1895. év április havában megalakult részvénytársulat a jelentősékn tárgyat képező évben 400.000 forint költséggel építtetett és szerelt föl. E gyár a volt Lenok-fele vegyészeti-gyár telken épült föl, de a régi gyári épületekből csak a gépház és munkáslakások hagytak meg. A gépeket nagyjából brünni czégg szállította; ezek közé tartoznak: 3 gőz gép, összesen 80 lóerővel, továbbá 2 kazán, 1 dynamo gép, 3 szivattyú, 1 teljes hűtőgép két légsűrítővel, 3 szivattyú-kut, áttételi üzemre berendezve, 1 Blower- és 1 egyszerűen működő, 1 centrifugal és 1 sűrítő cefre-szivattyú, nemkülönbön több kisebb gyári szivattyú; 1 árpatisztító- és osztályozó-gép, 1 malátatisztogató-gép a megfelelő csigákkal és elevatorokkal, 1 forralótű, illetve főzőkészülék, mely cefrokádból (együttal kovoró-készülékkel ellátott szűrő is) és komló-sűrítől áll; 2 hűtő-hajó és 1 hűtőgép. A gyár termelőképesége évi 5000 q maláta és 25.000 hektoliter sör, az előbbi körülbelül 60.000, az utóbbi pedig 250.000 frt értékben. Alkalmazni fog 21 szakmunkást, 1 férfi- és 8 nőnapszámot, ezenkívül 4 tisztviselőt.

Kerületünk második új sörtermelő-vállalata a „Községi serfűző-részvénytársaság” községi sörgyára, melynek építése és felszerelése 1895. év végéig még nem fejeztetett be. A gyári-vállalat felszerelési tárgyai szintén Auszriából szeroztettek be, nevezetesen egy 16 lóerejű fekvő-gőz gép és egy 8 lóerejű dynamo-motor, továbbá egy kazán. Termelőképesége évi 8000 hektoliter; alkalmazni fog 3 tisztviselőt kívül 7 szakmunkást és 2 napszámot.

A szövőiparnál a községi posztó-szövetkezet válságos helyzetét ekként tünteti fel a jelentés (110. l.):

A községi szövő-ipar 1895. évi üzletmenetéről és az ottani posztó-szövetkezet helyzetéről *Bieberauer* Vilmos községi posztókészítő ur a következőket jelenti:

„Az 1895. évi üzletmenet határozottan rossz volt, a mi a megyei silány aratási eredmények hatásának tulajdonítandó. Minthogy egyedüli fogyasztó-piacunk, Vas megye, árunk elhelyezésére nem elegendő, a megye határán túl pedig az osztrák versenyel megküzdani képtelenek vagyunk, válságos helyzetünkben csak ugy szabadulhatnánk ki, ha a magas kormány az államvasuti vagy posta- és távirtdai altisztek és szolgák ruházatához való posztó egy részének szállítását ránk bízna. Ellenkező esetben iparunk tönkre jut. Kallónkat és szövődénket 10.000 frt jolzálog-kölcsön terheli, melynek fejében 6% os kamatot kell fizetnünk; a fizetnünk kell a munkásokat is, akár foglalkoztatjuk őket, akár nem. Helyzetünk tehát válságos; hogy abból kimeneküljünk, nem pénzsegélyt, hanem csak munkát, megrendelési kérünk.”

A községi posztó-szövetkezet ezen kérelmét van szerezésünk Nagyméltóságod különös figyelmébe ajánlani, annyival is inkább, mert annak teljesítése nemcsak a textil-ipar, hanem a szövökezeteti intézmény érdekeinek is szolgálna.

HIREK.

— **Véglegesítés.** *Rusa* Béla megyei V-öd aljegyző, az előírt minősítés megszerzését igazolván, hivatalos állásában véglegesített.

— **A kiállítás megtekintésére** vármegyénk alispánja által vezetendő második nagy csoportja jövő hó 16-án fog különvonaton Budapestre utazni. A két napi tartózkodásra szóló részvételi jegyek 5 forintért kaphatók. Alispán felszólítására a községi csoportot *Községi József* fogja vezetni, ki multkor vezetett csoportjának oly jó szolgálatakat tett. Bejelentések legkésőbb a hó 29-ig a polgármesteri hivatalban, vagy a megevezei vezetőnél fogadtatnak el. Azon esetre, ha elegendő számban olyanok jelentkeznek, kik ugyanezen időben 4 napi tartózkodásra (10 frt összes költséggel) kívánnak a kiállításra utazni, *Községi József* egy ily csoportnak a vezetését is el fogja vállalni.

— **Nem a mi hibánk.** A városi ügyökbe beavatottaknak feltűnhetett, amint egy-két városi képviselő szolt is nekünk arról, hogy a két legutóbbi, majdnem közvetlen egymásutánban megtartott képviselő-testületi közgyűlésről nem hoztunk értesítést. A dolog akként esett meg, hogy a gyűlések megtartása felől nem volt előleges tudomásunk s azokra így a lap részéről nem is jelenhetett meg senki. Hogy a jövőben jobban megfelelhessünk roporteri kötelességünknek, felkértük a város polgármesterét, hogy a közgyűlések tárgysorozatának meghívó számba menő egy példányát küldje be lapunknak is.

— **Iskolai értesítő.** A községi államilag segített községi polgári fiu- és leányiskola 1895/6-iki iskolai évi értesítője most a szünidő végén jelent meg. A millenárius esztendőre való tekintettel bővebb anyagot ölt fel s ez teszi érthetővé késői megjelenését. Becsenes teszi *Steierlein* Gábor igazgató tollából eredő és Községet, valamint a polgári iskolát érintő általános kis történeti leírás, a *polgári iskola alapítása, fejlődése* stb. cz. fejezetek. A tanulók érdemsorozatában a jobbak: *Frühwirth*, *Klein Samu*, *Schreiner L.*, *Stampf Béla*, *Vida József I.*, *Hoffmann Adolf*, *Knies F. II.*, *Fürster János*, *Hochsinger Pal*, *Schermann L.* és *Takáts Dező* III. fiu-osztályból; továbbá: *Draskovits M.*, *Koltai Jolán*, *Stettner Erzsé*, *Waisbecker K. I.*, *Csikor Karolina*, *Draskovits M.*, *Marton Paula*, *Somogyi Ilona*, *Waisbecker E.* (kitűnő), *II. Gamauf Teréz*, *Hochsinger Corn.*, *Horváth Margit*, *Polhammer M.*, *Töpfer Emma*, *Vidt Ilona III.*, és *Babay Fáni*, *Hullósch Mária*, *Katona Jolán* (kitűnő), *Nagy Stefánia* (kitűnő) IV. leány-osztályból növendékek.

— **Turista-valság.** Mint a *Vasvármegye* írja, a magyar turista-egyesület vasvármegyei osztályának elnöke, *Bárdossy István* kir. tanácsos s arvaszeki elnök, valamint az egyesület ügyvivő alelnöke, *Ebenspanger János* viselt tisztségekről lemondtak. Az egyesület vezetését az alapszabályok értelmében *Ehou Gyula* szombathelyi polgármester ur, egyleti alelnök fogja átvonni.

— **Helybenhagyott ítélet.** *Káger Rozsót*, egy községi származású oltvédett fiatal embert, a szombathelyi kir. törvényszék a mult évben *Kis-Czell* és *Sárvár* vidékén elkövetett üzölmei miatt 3 évi fegyházra ítélte. Ezen ítélet a győri kir. ítélő tábla, valamint a kir. curia is, ez utóbbinak a mult héten leérkezett ítéletével, indokálással fogva helybenhagyott.

— **Község Auszriában** Magyarországon, magyar aliami hivatal *Günz*-nek mondja városunkat és Auszriába helyezi. A tomas-kubini magy. kir. adóhivatal követte el velünk szomben és a geografiával azt a csufszéki, hogy valami adóügyben irván ide — a *tekintetes polgármesteri hivatalnak* — *Günz, Auszria* czimezi levelet. Képzelnék, mennyit kell a postásoknak visződni, hogy olyan vadezimzésű levél, minő a tomas-kubini m. kir. adóhivatali is, rondeltotési helyére kerüljön.

— **Kolduló deák.** Sok olyan szegény legény-léle verődik ide Községre és alkalmatlankodik egyes családoknál kéregetésével. A napokban megint jart itt egy magát beteg deáknak mondó fiatal ember, aki azonban igazolványt nem mutatott fel. Legalább szerkesztőségünkben csak ugy tett, mintha a zsebebe akarna nyulni valami irásért, de bizony nem hozta elő. A rendőrségnél, kérdésősködésünkre nem tudtak e hazalásról semmit s így valószínű, hogy valami csavargóval volt kö-zönségünknek dolga. Ajtót kell mutatni az ilyeneknek.

— **Sokra viheti.** *Mércs János* sütő-tanonca hosszabb idő óta nyult bele mesterének, *Schlappfer* Károly penze-főkjába s mindig úgy, hogy a pénzbel kisebb-nagyobb összeg rárágadt onyves kezére. Végre rájöttek a gonosz ifju úreimeire, akit letartottak és tegnapi esendőri fodezet alatt Szombathelyre kísérték.

— **Ingatlanok forgalma a mult hétről.** *Pratscher Teréz*, *Pratscher Julianna*, *Pratscher Mária* és *Pratscher Ludmilla* becsi, illetőleg községi lakosok eladták *Pratscher Dániel* és neje községi lakosoknak az 555. házárszámú házból illető részöket 1666 frt 86¹/₂ krórt. — *Prikopa János* és neje községi lakosok a 2485. ház. ingatlant 625 frtért megvették *Szép Mihály* községi lakostól.

— **Egy tanító halála.** A szombathelyi püspöki iskola egyik szép kezeltésű, szorgalmas tanítója, *Bertalan István* a hó 11-én elköltözött az élok sorából. 47 évet élt s 28-at töltött a tanítói pályán. Mult vasárnap volt a temetése, mely alkalommal *Ilidasy Kornél* megyés püspök is az impozáns gyászmenethez csatlakozott, kikisérve a nyugalomra tört nemzet-napszámot utolsó pihenő helyére.

— **Széchenyi-émlékszóbor.** A Széchenyi-émlékszóborot Sopronban f. é. november hó 8-án leplezik le, s az ünnepélyen *Déczy Lajos*nak egy ez alkalomra írt ódáját is el fogják szavalni.

— **Kerékpárverseny.** A Vasvármegyei Sport-egylet f. hó 13-án tartotta meg ez évben második millénárius nemzetközi kerékpárversenyét, mely érdekesség dolgában fölülmult minden addigi versenyt. Közönség nem volt oly szép számu, mint egyébkor, hanem sportmenekből került szépen mindkét nemből.

A versenyek a következő eredménnyel végződtek: A megnyitó versenyben első volt *Reininger* 2-ik *Lurion*, 3-ik *Seidl*, 4-ik *Greiner*.

A vasvármegyei versenyben: 1-ös *Rusa*, 2-ik *Horváth Kálmán*, 3-ik *Pollák Oszkár*, *Sibirik* versenyen kívül jó első.

A főversenyben: 1-ös *Reininger*, 2-ik *Seidl*, 3-ik *Lusum* 4-ik *Wiegand*.

A hölgyek versenyében: 1-ös *Schredl*, 2-ik *Szabóné*, 3-ik *Haupt Margit*.

A record versenyben: 1-ös *Rottenbiller*, 2-ik *Lillits*, 3-ik *Sibirik*, 4-ik *Wiegand*. Az aranyérem azonban nem adott ki, mert a record nem javított meg.

A tandem-versenyben: 1-ös pár *Reininger* és *Max*, 2-ik pár *Lurion* és *Larvin*, 3-ik pár *Rottenbiller* és *Lillits*.

A vigaszversenyben: 1-ös *Seidl*, 2-ik *Lillits* és a 3-ik *Janesitz*.

Ezen kívül volt még két közbeszurt szám: egy vegyes tandem és egy országos verseny.

— **Tűzoltó-mulatság.** A tűzoltók rendeztek mult vasárnap Csömötén *Konrad* vendéglőjében mulatságot, mely, mint azt tűzoltó-mulatságoknál már megszoktuk, kiválóan jól sikerült. Nagy közönség gyülekezett közel s távolból, Kőszegről jó sokan, az országút menti újból kiépített vendéglőben, mely dekorálva is volt és jó kiszolgálás mellett pompás pinczéről és konyháról tanuskodott.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagy-csömötei önk. tűzoltó-egyesület által szeptember 13-án rendezett nyári mulatságán, a következők voltak kegyesek felülfizetésekkel járulni: *Borzsenyi Gabriella* urnő 5 frt.; *Waisbecker Ede* 1 frt 70 krt.; *Grätzl József*, *Grätzl Ignác* egyenkint 1 frt 20 krt.; *Hacker Samu* 1 frt 10 krt.; *Kirchner Mihály* főparancsnok, *Iliás Géza* főparancsnok, *Káppal József* egyenkint 1 frt; *Motz Mátyás* 90 krt.; *Höffer Róza* k. a., *Wallner Mariska* k. a., *Fuchs János*, *Kőszegi József*, *Ótör László*, *Randweg József N.-Gencs*, *Rigler János*, *Tanczer János* egyenkint 70 krt.; *Mazaly János* ny. plebánus, *Rudicke Otto*, *Barabás János*, *Wiazkod Ferencz*, egyenkint 50 krt.; *Takáts József* urnő *N.-Gencs*, *Kováts Mariska* k. a., *Winkler Károly*, *Hucht-hauser Gyula*, *Grätzl Benedek*, *Móhr Ferencz* egyenkint 40 krt.; *Steindl Gyula*, *N. N.*, *N. N.* egyenkint 30 krt.; *Paller A.*, *Czike F.*, *Martinkovits M.*, *Draskovits Imre*, *Grätzl Gusztáv*, *N. N.*, *Jámbrics Lajos*, *Görz Mihály*, *N. N.*, *N. N.*, *Kornfein József*, *Iker Imre*, *Kaufmann Nándor*, *N. N.*, *Voigl Ferencz*, *Schreiner György*, *König József*, *N. N.* egyenkint 20 krt.; *N. N.*, 10 krt. Nem mulaszthatjuk el, hogy *Kőszeg* sz. kir. város nemeslelkű közönségének, valamint annak buzgó, minden nemesért, szépért, rajongó tűzoltó-egyletének ez uton legmelegebb hálánkat és köszönetünket kifejezhessük, a miért ugy ezidei, valamint előbbeni mulatságaink b. részvételükkel mulatságunk ugy anyagi, mint erkölcsi sikerét nagyban előmozdítani sziveskedtek. Mert elismert tény, hogy mulatságunk akkép sikerült, hogy az eddig még különben igen szegény, mondhatni tengődő kis községi tűzoltó-intézményünket ismét egy lépéssel elősegíthettük, a mennyiben brutto bevetelünk százegy forint 28 krt. tesz ki, s így egyleti pénztárunkat lassacskán növelhetjük. Köszönettel tartozunk még azon kedves hölgyeknek is, a kik bájos kezeik által készített csinos csokrok elarusításával fáradoztak, s így ők is hozzá járultak bevetelünk növeléséhez. Fogadják tehát újból ugy a nemeslelkű felülfizetők, valamint minden egyes pártolónk legmelegebb hálánkat és köszönetünket azon forró óhajunk kapcsán, hogy maradjon meg ugy *Kőszeg* sz. kir. város, valamint környéke nemeslelkű közönségében az a jó tulajdonság, hogy nem csak a helybeli, hanem a vidéki jótékonykezélő ügyet is pártolni tudja továbbra is.

A rendezőség.

— **A Hungaria berbeadása.** A szombathelyi *Hungaria* szállót *Czifrák János* tulajdonos *Nagy Béla* szentgotthárdi vendéglősnök adja bérbe. Az előnyösen ismert bérlő január hó 1-én veszi át az üzletet, míg derék *Czifrák* bátyánk csupán kávéházi üzletét fogja tovább vezetni.

— **A kiállítási sorjáraték nyereménytárgyal.** A kereskedelemügyi miniszter már kinevezte a kiállítási tárgysorjáraték nyereménytárgyainak megvásárlására a vásárló-bizottságot, a mely a vásárlásokat is megkezdte. A bizottság összesen 19,848 nyereménytárgyat vásárol össze. Ezek között lesz egy 20,000 korona értékű, egy 10,000 korona értékű, egy 6000 korona értékű és tíz 2000—2000 korona értékű. Az eddig vásárolt tárgyak közül kiemeljük azt, a melyik a második főnyeremény lesz, a mely pompás brilliant diadémból, brilliant brosból és egypár függőből áll. Vásárolt ezenkívül még a bizottság egy teljes uri szobaberendezést is, mely mahagonyi fából bronz felszerelésekkel készült és a mely gyönyörű kivételénél fogva a kiállítás ideje alatt méltó feltűnést keltett. A többi vásárolt tárgyak a következők: egy gyönyörű ezüst táloza, egy nagy fedeles pokál, egy gyémántbros három gyönggyel és egy rubiattal, két karpercz, 2 női és egy férfi óralánc három brilliant gyűrű, öt diszes ezüstserleg, különféle ezüst asztaldiszek, három diszesekrény 1000—1000 korona értékben, egy diasmulakatos, toalett-tükör 2000 korona értékben, három szalon-szekrény 1000—1000 korona értékben, porcellán disztányérok, függő lámpák 400 korona értékben, tizenkét személyre való asztalkéselt stb. A vásárolt tárgyak egész ré zlotos jegyzékét az érték megnevezésével és az eladó nevével együtt legközelebb közö fogjuk tenni. A vásárló bizottság természetesen napról-napra folytatja

vásárlásait és minden csoportra kiterjeszti figyelmét, a hol csak a célnak megfelelő vásárolható tárgy van. Megjegyezzük még, hogy sorjáraték, darabonként 20 krajczárjával, kaphatók a kiállítás igazgatóságánál, az összes dohánytösdékben, továbbá a főelárusító helyen: *Károly-körut* 24. szám, a honnan a pénz előleges bekládása mellett bérmentve küldik meg a megrendelőnek a sorjáratéket.

— **A helyhez kötött (stabil) gőzgépek kezelőinek tanfolyama** a budapesti állami ipariszkolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház u. 8. sz.) f. évi október 1-ös napján nyílik meg s december hó végeig tart. A beiratás szeptember hó 26. napjától szeptember hó 30. napjáig történik. Tanulókul felvételnek a 18. évüket betöltött önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak főbb munkásai, a kik a gőzkazánfűtők, valamint a locomobil és cséplőgépkezelők tanfolyamát már elvégezték. A felvételhez erkölcsi bizonyítvány s a munkakönyv vagy munkabizonyítvány szükséges. Vidékiek levélben is jelentkezhetnek. A tandíj 5 frt.

— **Vásárlások az ezredéves kiállításon.** Az ezredéves országos kiállítás általánosan elismert erkölcsi sikerét nagy mértékben előmozdítaná, ha a hazafias közönség a kiállító iparosok által hozott áldozatokat kellőképen méltányolná. Ez természetesen első sorban a kiállított tárgyak megvásárlása által történhetik. Előkelő köreink és általában nagy fogyasztó közönségünk a kiállításon meggyőződhetnek a magyar ipar versenyképességéről és számos oly kitűnő tárgyat találnak az ipari csoportokban, a melyeknek megvásárlása által jelentékeny szolgálatot tehetnek a kiállításban részt vett iparosoknak. Az ezredéves kiállítás messzeható jelentőségénél fogva is bizonyára sokan kívánnak egy-egy emléket beszerezni, hogy a későbbi nemzedékek méltánylását is biztosítsák a nagy nemzeti ünnep e méltó kerete számára. Felhívjuk tehát a mélyen tisztelt közönséget, hogy a kiállítás hátralevő rövid idejét egyrészt szükségleteik fedezésére, másrészt emléktárgyaik bevásárlására a legjobban felhasználni sziveskedjék, hogy a hazai ipar iránt való elismerést az ezredéves ünnep alkalmából kifejezésre juttassa.

— **Őszi Divat.** A „*Divat Ujság*“-ot most küldte szét a kiadóhivatal A *Divat Ujság* III. évfolyamának 18. szeptember 15. száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg. 59 rajz a fölapon mutatja be a legújabb divatot részleteiben. Kalap, bluz, gallér, serdülő lányoknak való ruha, ruhadísz nagy változatoságban követi egymást, a legfényesebb kiállításutól kezdve a legszerényebb, de nemkülönben elegáns darabig. A szórakoztató melléklet egy kedves elbeszélés, *Lónyay Etelkáról* és a a magyarság ünnepéről szóló oikkelyek, a „*Háztartás*“ rovat, a szerkesztői üzenetek és hirdetések töltik be, míg a szabásmintáiv az összes ábrázolt ruhák szabásmintáját közli. Mellékelve van ezen számhoz továbbá a „*Tündér Ujjak*“ című melléklet 3-ik száma, valamint 2 lapon öt különböző színes delftminta. A „*Divat Ujság*“ előfizetési ára postai szétküldéssel az október—decemberi negyedévre 1 frt 10 krt. Előfizethetni (a Budapesti Hírlap utalványán is) a kiadóhivatalban *Rökk-Szilárd-utca* 4.

— **„Az Évszak“**, mely rövid másfél év óta a magyar hölgyközönség legkedveltebb divatlapjává lett, legutolsó számában a legújabb divatot legelőszöke mutatja be az összes divatlapok közül. A remek őszi öltözetek, felöltők, gyermekruhák szabását ott találjuk a mérték-megjelöléssel s a szükséges kelmenenysis meghatározásával a divatlapoz mellékelt nagy szabáson. Az öltözeteken és gyermekruhákon kívül felkarolja „*Az Évszak*“ a piperet is. Gyönyörű kalap-mintákat találunk a lapban, minden a legutolsó párisi divat bemutatása. Így divatos nyakbodorzatok, melynek elkészítési módja is le van írva a pontos és lelkiismeretes magyarázatban. A divatos öltözetek mellett mindig sulyt fektet a lap a fehérnemű-varrás és divatos kézimunkákra. Ajánljuk e kitűnő és legelőszöke magyar divatlapot minden jó honleány figyelmébe, mert okos utasítás szerint sokat megtakarítunk számunknak és ezzel javára szolgálunk a hazának. „*Az Évszak*“ egész évre csak 4 frt, negyedévre 1 frt. Előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal: *VI., Király-utca* 110, minden hazai könyvkereskedés és postahivatal.

Irodalom és művészet.

— **Budapesti Napló, az ujságírók lapja.** Élénken emlékszik még a magyar közönség annak a tizenhatsz magyar ujságírónak az esetére, akik ez idén július év-gével testületileg odahagyták a Pesti Napló szerkesztőségét és megállapították a maguk erejéből, minden vállalat mellőzésével, a szerkesztőség sajtó tulajdona gyanánt a Budapesti Napló-t. A lelkes kis csapat most alig négy hét leforgása után a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb ujságszolgáltatója lett. Magával hozván a régi szerkesztőségéből fényes és jóhírű írói neveteket, bámulatos szorgalommal és kitartással gyűjtven mindennap össze mind azt, ami a szerkesztőség, e lap szabadelvű és független politikájának, nemzeti érdeletének és magas izlésének minden huszonnégy órában ismétlődő bizonyosságát adja: — a Budapesti Napló ma már nem csak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szimpátiáinak gyors felköltésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szám arra vall, hogy a Budapesti Napló alapítói megérdemlik ezt a támogatást. A Budapesti Napló-nak friss és megbízható értesülései, komoly, tartalmas politikai cikkei, a melyek nyomatékosan teszik a keletkezésére új, de politikai súlyra máris jelentékeny ujság véleményét, tárczarovatának magas irodalmi színvonalát, kitűnő szerkesztett közgazdasági rovata, gazdag hír- és művészeti rovata s egyéb közleményeinek változatosága és folyton gyarapodó bővsége: napról-napra ékezeszólóan tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelelt a legvértesebb várakozásnak is, amely megjelenését megelőzte.

— **Egy új díszmű.** „Magyarország a millenium idejében“ címmel jelent meg, mintegy II. kötetét képezve az oly nagy kedveltségnek örvendő s a már teljes egészét lepező „Az ezredéves Magyarország és a milleniumi kiállítás“ című díszműnek. E műből, mely *Laurencic Gyula* igazgató kiadásában jelenik meg, most kaptunk egy kettős (I—II.) füzetet, amely remek kivitelű 32 képben mutatja be a hódoló díszmenetben résztvevő megyéknek banderistáit. Bizonyára nem fogja senki elmulasztani e hazafias díszmű megszerzését, a melynek rendkívüli olcsó ára (6 teljes füzetben 4 40 kr.) díszkötésben 4 frt, azt eléggé ajánlhatóvá teszi.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és színes 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikós, kockázott, mintázott, damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. a megrendelt áru, postabér és vámmentesen a hához szállítva és mintákat postafordultával küld: *Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben*. Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Szerkesztői üzenetek.

— **S-r.** helyben. Magunk is szemléltői és megfigyelői levén az ilyen kezeltéseknek, míg a dologról magunk is meggyőződést nem szarúnk, felszólalásának nem adhatunk helyet. Egyébként köszönjük a figyelmzettetést.

— **E. S.** Budapest. A dolog ugy áll, hogy egyiköknek sincs igaza. Az illető már vagy 3 éve, hogy elköltözött Kőszegről.

Pérez megtakarítás pénz nélkül.

Hogy miképen történhetik ez, azt megtudhatjuk a magyar és német nyelven **Kőszegi József** könyv- és papirkereskedésében

ingyen

kapható ismertető könyvecskék és prospektusokból, kinél bővebb felvilágosítás is nyerhető.

A pénz megtakarítás e módja Amerikában, Angolországban, Németországban már régen be van vezetve és most a kormány és a kereskedelmi kamarák segítségével nálunk is meghonosítják.

Általános Visszatérítési-Pénztár Részvény-Társaság Budapeston.

4398/896.

Hirdetmény.

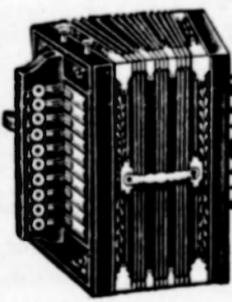
Kőszeg szab. kir. város képviselő-testületének fenti számu határozata folytán ezennel közzé teszem, hogy a városi vám- és helypénzszedési jog, és pedig mindkét jog elkülönítve fog **f. évi október 5-én d. e. 10 órakor** Kőszegen a városház tanácsstermben nyilvános árverésen haszonbérbe adatni.

A haszonbérlet ideje kezdődik **f. évi október 31-én** éjféli 12 órától kezdve s 3 évre terjed.

Egyéb feltételek alulirt hivatalban tudhatók meg.

Kőszeg, 1896. szeptember 18.

Tipka Ferencz,
polgármester.

Csak 4 1/2 frtért

szállítom világhírű

„**Bohemia**“

nevű vonó-harmonikáimat hosszú kelepel és valódi gyöngyház-tábláskákkal.

A hangzer kettős fuvóval, 11 rétv erős börrrel és ezen erős éroz-sarokvédőkkel van ellátva.

A hangok egyes lemezekon vannak elhelyezve, minél fogva a harmonika nagyszerű hangot ad.
40 hangos 2 sorozatos 15 1/2 x 33 cm. nagys. — 3 1/2 frt
60 . 3 . 17 x 34 — 5 1/2 .
80 . 4 . 17 1/2 x 34 1/2 — 6 1/2 .
Öntanulásra való utasítás ingyen. Szállítás és csomagolás 60 kr. Illusztrált árjegyzék ingyen.

Schuster C. A. vonó harmonika-készítő. **Graslitz.**

Szétküldés utánvétellel. — Átcserelés megengedtetik. Önszekítettés elarusítókkal kerestetik.

4—5% mellett

rendes és rendkívüli **jelzálog-kölcsönöket** **kiszeközöl**, valamint a legbonyolodottab conversiókat szintén 4—5 %-kal rendezi gyorsan és discret minden előleg nélkül

Herczeg Sándor

Budapest, Gyar-utca 19.

Meghívó.

A községi ipartestület **1896. szeptember hó 20-án** délután 1½ órakor a városház tanácstermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. ipartestületi tagok tisztelettel meghívottnak.

Tárgyak:

1. Az ipartestületi segély-egylet alapszabályainak módosítása és ennek kapcsán a segély-egylet részére eddig megtakarított összegnek átengedése feletti határozat-hozatal.

2. Az ipartestületi beiratási díj felemelése.

3. A jegyzői fizetés módosítása.

Wagner István, ipartestületi jegyző-helyettes.
Mederl János, ipartestületi elnök.

Rendkívül olcsó árak porcellán árukról.

6 személyes ét készlet 26 darabból, arany szegélyvel kis összeállításban kék és sárga virággal 10 frt.

6 személyes ét készlet 26 darabból tiszta, fehérben kis összeállítás kisebb szerű tálakkal 4 frt 80 kr.

Csomagló hűdó 70 kr. Vasúti állomás földadása keretük. Szállítás utánvétel mellett történik. Az árak kifogástalan jó minőségűek. Tömeges megrendelést kér

a szegedi porcellán festészeti gyár

Ivánkovits Károly,

(Szegeden.)

Üzlet-áthelyezés.

Alulírott tiszteletteljesen bátorkodom nagyrabecsült pártfogóimnak, úgy mint a t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy

fűszer - kereskedésemet

a **Popper-féle** ház átellenében levő **Waisbecker Henrik-féle** házba (városház-kör) helyeztem át.

Együttal a leghálásabb köszönetemet fejezem ki az irántam eddig oly szép mértékben tanúsított bizalomért és bátorkodom t. pártfogóimat felkérni, hogy ezen bizalmukat számomra a jövőben új üzlethelyiségemben is fenntartani sziveskedjenek.

Kitünő tisztelettel
Grastyán József,
fűszerkereskedő.

Ujságírók lapja!

Ujságírók lapja!

BUDAPESTI NAPLÓ

A magyar sajtóban páratlan az a siker amelyet a

BUDAPESTI NAPLÓ

mindjárt első megjelenésekor aratott és az egész világ sajtójában példa nélkül való, hogy egy szerkesztőség maga alapított és adna ki politikai napilapot.

A Budapesti Napló

a szerkesztőség tulajdona, nem adta magát semmiféle vállalkozás rendelkező hatalma alá. Független tehát felfelé is, lefelé is minden irányban.

A Budapesti Napló

a magyar intelligencia lapja. Politikája a legtisztább szabadelvűségnek és a magyar nemzet igazainak útján halad.

A BUDAPESTI NAPLÓ,

amelyet a Pesti Napló július 30-án testületileg kilépett szerkesztősége alapított, hasábjain egyesíti a magyar politikai, irodalmi és zsurnalisztikai élet legelőkelőbb neveit.

A Budapesti Napló főszerkesztője: **Vérsi József.**

A Budapesti Napló felelős szerkesztője: **Braun Sándor.**

A Budapesti Napló belső dolgozótársai:

Ábrányi Emil

Clair Vilmos

Cerri Gyula

Erős Gyula

Fái Béla

Gergely István

Holló Márton

Horváth Elemér

Janovics Pál

Dr. Kovács Jenő

Lyka Károly

Márkus József

Thury Zoltán.

Merkl Adolf

Dr. Márton Miksa

Papp Dániel

Pekár Gyula

Dr. Soltész Adolf

Sváb Tivadar

A szerkesztőséghez csatlakozik a külső munkatársak, cikkírók és tárcaírók díszes sora:

Ágai Adolf, Bessenyei Ferenc, Békefy Antal, Eötvös Károly, dr. Hagara Viktor, Feszl Géza, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Malonyay Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkényi István.

A BUDAPESTI NAPLÓ

rovatai gazdagak, értesülései kitünők. Az egész ujság friss, eleven, temperamentumos és minden rovatában az izlést, az előkelőséget és a megbízhatóságot ismeri legfőbb törvényének.

A BUDAPESTI NAPLÓ

egyedül jogosított magyar kiadásban közli **Georges Ohnet** világhírű francia írónak „**Hiábavaló Gazdaság**” című regényét, amelynek összes eddigi folytatásait megküldjük ujjonnan belépő előfizetőinknek.

Előfizetés: egész évre 14, félévre 7, negyedévre 3 frt 50, 1 hónapra 1 frt 20.

Mutatványszámokat nyolc napig ingyen küld a kiadóhivatal.

Szerkesztőség: Ferenc-körut 28. Kiadóhivatal: Teréz-körut 41.

Olvassa mindenki az ujságírók lapját:

A BUDAPESTI NAPLÓT!